

12.4.2019

HAITALLISIA VIERASKASVEJA SISÄLTÄVÄN PUUTARHAJÄTTEEN KÄSITTELY

Haitallisten vieraskasvilajien leviäviä kasvinosia ei saa viedä luontoon eikä laittaa ilman käsittelyä kompostoitavan puutarhajätteen joukkoon

-> Haitallisia vieraslajeja ovat esimerkiksi jättipalsami ja jättiputki. Listalle ovat tulossa vuonna 2019 mm. komealupiini ja kurtturuusu. (www.vieraslajit.fi -> lainsäädäntö)

Älä siis laita vieraskasvilajien siemeniä tai juurakoita tavallisen puutarhajätteen sekaan äläkä vie niitä pihan ulkopuolelle, reuna-alueille, rannoille tai metsiin.

Kiertokaaren alueen kuntalaiset voivat laittaa leviävät vieraskasvijätteen osat polttokelpoiseen jätteeseen.

Mitä vieraskasvit ovat

Vieraskasvilajit ovat siirtyneet luontaisilta esiintymisalueiltaan ihmisen mukana uusille alueille. Haitallisten vieraskasvien hallintaan liittyy lainsäädäntö. *Haitallisia vieraslajeja on nimetty sekä EU:n että kansallisessa vieraslajiluettelossa. Kumpaankaan luetteloon kuuluvaa lajia ei saa säädösten mukaan maahantuoda, myydä, kasvattaa tai pitää hallussa.* Nopeasti leviävät haitalliset vieraskasvit hävittävät alleen luonnolle tärkeää ja herkkää luonnon lajistoa. Laajalle levinneet vieraskasvikasvustot aiheuttavat haittaa ja kustannuksia. Monet haitalliset vieraskasvit ovat levinneet luontoon puutarhajätteen mukana tai villiityneistä puutarhoista, asumattomilta tonteilta tai maanrakennuksen läjitysmaiden kautta. Ilmastonmuutos voi lisätä haitallisten vieraslajien leviämistä myös pohjoisessa.

Torjuttavia vieraskasveja ovat mm. seuraavat:

Jättipalsamin kitkeminen kannattaa tehdä ennen sen kukintaa ja se on helppo kitkeä. Siementäviä kasveja ei kannata kuljetella. Huolehdi, että jättipalsami ei pääse siementämään varsinkaan vesistöjen varsilla, jolloin se leviää tulvan mukana helposti ympäristöön.

Lupiini kannattaa niittää tai kitkeä ennen sen siementämistä. Lupiini leviää myös juurakoista ja siemen voi kestää maassa itävänä kymmeniä vuosia. Lupiini myös rehevöittää maata keräällä tyypeä. Tärkeintä on estää lupiinin siementäminen.

Jättiputki on erittäin hankala vieraskasvi, koska se aiheuttaa ihmisille ihokosketuksessa palovamman kaltaisia oireita ja voi aiheuttaa myös hengen ahdistusta. Jättiputki voi kasvaa jopa 2-5 metriä korkeaksi. Torjunnassa on huomioitava kunnollinen suojarustus. Se on helppoa kitkeä pieninä siementaimina. **Katso ohje jättiputken hävittämiseen ja lisätiedot sivulta: www.vieraslajit.fi** -> oppaat

Vieraskasvijätteen käsittelystä:

Leviävät vieraskasvinosat kuuluvat polttokelpoiseen kerättävään jätteeseen.

Jos haitallisten vieraskasvilajien jätettä on paljon, kannattaa lajitella leviävät kasvinosat (siemenet, versot, juuret tai juurtuvat kasvinosat) erilleen polttokelpoisesta kerättävästä jätteestä. Leviämättömät kasvinosat voi kompostoida. Huomaa, että kotikompostointi ei kuitenkaan välttämättä tuhoa vieraslajia, koska lämpötilaerot vaihtelevat.

Leviäviä kasvinosia sisältävää vieraskasvijätettä ei saa missään tapauksessa viedä luontoon eikä vesistöjen varsille leviämään eikä ilman esikäsittelyä laittaa kompostiin.

Keinoja: Kitkemisen lisäksi tietyissä kohteissa ja tietyille lajeille yksi keino torjuntaan on maanpinnan kattaminen ennen kasvuunlähtöä esimerkiksi paksulla mustalla katemuovilla tai muilla katemateriaaleilla.

Tärkeää: Estä siementen ja juurakoiden kulkeutuminen puutarhajätteen, maa-aineksen, ajoneuvojen, jalkineiden, vaatteiden, puutarhavälineiden, kotieläinten tai tulvan mukana ympäristöön. Maassa olevat siemenet saattavat kestää itävinä jopa vuosikymmeniä, kuten lupiinilla. Jättipalsamin siemen menettää itävyyden muutamassa vuodessa.

Lisätietoa ja ilmoittaminen:

- www.vieraslajit.fi
- Siellä lajikohtaista lisätietoa.
- Sivuilla on kohta, johon voi ilmoittaa vieraslajiesiintymiä.
- Opas jättiputken ja muiden lajien torjuntaan: [vieraslajit.fi](http://www.vieraslajit.fi) -> oppaat (sivun alaosassa)
- <http://www.vieraslajit.fi/sites/default/files/puutarhan-vieraslajit-haitalliset-esite-mmm-2011.pdf>

Tämä tiedote laadittiin yhteistyössä toimijoiden kanssa Vieraskasvit hallintaan . hankkeessa <https://www.proagriaoulu.fi/fi/vieraskasvit-hallintaan/>